onafhankelijk dagblad
voor Aruba, Curaçao
en Bonaire
opgericht in 1884

abonnementsprijs Af 30,-
losse nummers Af 1,50
zaterdag Business Ñapa
met Ñapa Af 1,75
vrijdag
9 november 2012
jaargang 128
nr 266

50 jaar AMIGOE

prèkè
Naden (k/gu)en

'Aanpak dengue vergt uitbreiding muskiet bestrijding'

ORANJESTAD — Bijscholing en forse uitbreiding van de Gele Koorts Muskiet Bestrijding (GKMB) is nodig om dengue uit te roeien. Dat stelt directeur Bart Knols van Soper Strategies, die momenteel weer op Aruba is. Hij praat maandag met Volksgezondheid-minister Richard Visser (AVP) voor waarschijnlijk een definitief ja of nee voor het uitroeiplan van Soper.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Knols heeft zijn tijdelijke werkplek bij GKMB in Barcadera, waar *Amigoe* hem opzocht. Daar is hij bezig met veldonderzoek naar de denguemug. Op basis van gesprekken en meedraaien met inspecteurs stelt Knols dat, wil het uitroeiplan van Soper Strategies binnen de gestelde tijd van drie jaar uitvoerbaar zijn, GKMB fors zal moeten uitbreiden. Van de huidige 30 naar 140 medewerkers. "Slechts dan is er voldoende mankracht om de kans op succesvol uitroeien, zoals in de jaren vijftig en zeventig van de vorige eeuw, te maximaliseren. Nu bezoeken inspecteurs huizen gemiddeld één keer per jaar. Dat is een druppel op een gloeiende plaat."

Niet meegegroeid

GKMB was vroeger één van de beste bestrijdingsdiensten in het Caribisch gebied, vertelt Knols. "Medewerkers werden zelfs uitgezonden naar andere eilanden om advies te geven, ze hadden de expertise in huis. Aruba is in de loop der jaren qua inwonersaantal en huizen flink gegroeid, maar GKMB groeide naar rato niet mee. Nu zie ik hier 30 medewerkers keihard werken om zo goed mogelijk te bestrijden, maar ze zijn echt onderbezet." Een ander probleem is dat de inspecteurs in de afgelopen tien à vijftien jaar amper zijn bijgeschoold. "Wereldwijd worden biologische bestrijdingsmiddelen ingezet, maar op Aruba niet. Want GKMB heeft die kennis niet in huis."

Dat Directie Volksgezondheid woensdag een persconferentie belegde en opnieuw de burgers vroeg om mee te werken om broedplaatsen weg te halen en opnieuw een spuitactie organiseerde, daar heeft de man achter Soper Strategies dan ook begrip voor. "Als je te weinig mensen bij GKMB hebt, dan moét je de bevolking wel mobiliseren. En die spuitactie, tja, de overlast van muggen is op dit moment schrikbarend groot, dat moet direct worden aangepakt. Al hoop ik natuurlijk dat we, in plaats van te blijven spuiten, vanaf januari mogen beginnen met ons uitroeiplan."

Huidige kosten dengue

De directeur van Soper Strategies vertelt wat de ziekte dengue Aruba op jaarbasis kost: "9,6 miljoen florin. Dat heeft Directie Volksgezondheid berekend." Knols vertelt dat daarin de kosten (personeel en materieel) van GKMB zitten, maar ook de kosten die in de gezondheidszorg worden gemaakt (huisarts, ziekenhuisopname en verzekering) en economische kosten (inkomstenderving omdat mensen niet kunnen werken als ze ziek zijn). "Als dengue niet wordt aangepakt en de situatie blijft zoals het nu is, dan stijgen die kosten binnen een paar jaar naar 12-13 miljoen florin."

Knols vertelt dat hij in de winkels allerlei middeltjes, spuitbussen en citronellakaarsen ziet, die het steken door muggen moeten voorkomen.

"Daar geeft de bevolking kapitalen aan uit, het is een industrie op zich." Het uitroeiplan van Soper Strategies kost 13,8 miljoen florin, verspreid over drie jaar, aldus Knols. "Van dat bedrag gaat 70 procent naar personeelskosten, om GKMB te kunnen uitbreiden. Wij hebben aangeboden om de medewerkers op te leiden tot inspecteur en ze daarna in te zetten voor het uitroeiplan. Als de overheid ja zegt en dit geld investeert, dan vloeit dat dus rechtstreeks terug de economie in."

Vervolg op pagina 3

'Aanpak dengue vergt uitbreiding Gele Koorts Muskiet Bestrijding'

Vervolg van pagina 1

De directeur van Soper Strategies zit dus maandag bij de minister van Volksgezondheid en hoopt dan te horen of Soper kan starten met haar aanpak om dengue te bestrijden. Het draait voor een groot deel om de vraag of de benodigde 13,8 miljoen florin beschikbaar is.

"De overheid wilde dit geld bijeenbrengen door een PPP (Public-Private Partnership, waarin overheid en de private sector samenwerken, red) te starten. Dat leek ons een prima manier. Naar wat ik echter heb begrepen, doet een belangrijke *stakeholder*, de toeristensector, niet mee. De grote hotels zouden hebben gezegd dat ze *room tax* al voor hun kiezen krijgen en dat de prijzen voor water en elektra onbetaalbaar zijn. In een bijdrage voor dengue hebben ze geen zin." Knols vertelde dat hij het onbegrijpelijk vindt dat een toeristenindustrie zo'n groot risico neemt dat een toerist komt te overlijden aan dengue. "Als ik zie hoeveel muggen er nu rondvliegen, dat is ongelofelijk, ook bij de hotels.

Met een economie die primair draait op toerisme, wil je als sector toch niet dat je eiland negatief in het nieuws komt als gevolg van dengue-slachtoffers? Dan investeer je toch mee in plaats van de vinger naar de overheid te wijzen?"

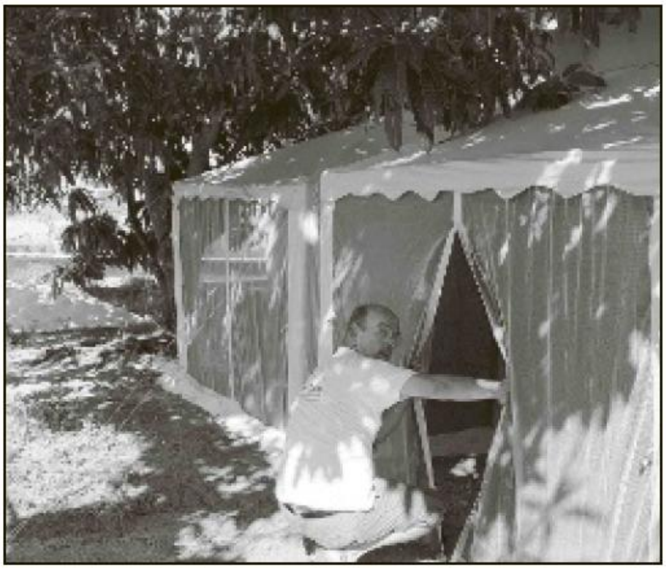
Foto: Mirte de Rozario

Bart Knols heeft bij Gele Koorts Muskietbestrijding in Barcadera tenten neergezet voor veldonderzoek naar de denguemug.

Andere aanpak

Op de vraag wat Soper doet als het gevraagde geld er niet is, stelt Knols dat er meerdere mogelijkheden zijn. "Het liefst voeren we het plan uit zoals we dat in juli 2011 al hebben gepresenteerd. Maar als dat niet lukt, kunnen we ook delen uit het plan uitvoeren en het uitroeien in fasen gaan opzetten.

We kunnen bijvoorbeeld starten met een kleiner team, dat goed opleiden, en een deel van het eiland aanpakken om te laten zien hoe effectief de samenwerking tussen GKMB en Soper Strategies kan zijn. Of door eiland-breed het monitoren van denguemuggen te verbeteren. Want door het gebrek aan personeel, is GKMB ook niet in staat om op een goede manier in kaart te brengen waar de denguemuggen zich precies ophouden. Voor gedegen onderzoek is gewoonweg geen tijd. Ik droom ervan dat Aruba weer voorop gaat lopen in de denguebestrijding en wij willen er alles aan doen om daaraan bij de te kunnen dragen."